

פניני הדיונים

תורתו של הרב דרוקמן זצ"ל
סביב שולחן השבת

להצטרפות לקבוצות הוואטסאפ של הננו:

גליון ראש השנה

פניני היים

תורתו של הרב דרוקמן זצ"ל סביב שולחן השבת

מלוך על כל העולם כולו

מתוך שיחתו האחרונה של מו"ר זצ"ל לראש השנה - ערב ראש השנה תשפ"ג

בספר החיים, למענך א-לוהים חיים'. זוהי האמת - כל חיינו הם למענך אלוקים חיים, וזהו שבח ה' הגדול ביותר. כאשר בני אדם מבינים מה ייעודם, ומשתדלים להוציא את ייעודם זה מן הכח אל הפועל, זהו שבח ד'.

אנחנו צריכים להתרגל לראות את המציאות בה אנו חיים באספקלריה של תפילת ראש השנה. למרות כל הבעיות, הקשיים והסיכוכים איתם אנחנו מתמודדים, אנחנו צריכים להבין שמדובר בתהליך, המתחיל ב'ובכן תן כבוד ד' לעמך, שמחה לארצך', ממשיך ב'כל הרשעה כולה כעשן תכלה', ומגיע בסופו אל 'ויאמר כל אשר נשמה באפו ד' א-לוהי ישראל מלך ומלכותו בכל משלה'.

אנחנו מאמינים באמונה שלמה, שנגיע בעזרת ד' להגשמתה של תפילת ראש השנה, ואע"פ שיתמהמה, אנחנו יודעים שגאולתם של ישראל היא קמעא-קמעא, וקמעא קמעא כולל את כל הקשיים, הסיכוכים והעיכובים, מכל הבחינות, גם מבחינה רוחנית. אסור להיות קצרי רוח, ואסור לאבד עשתונות, ובשום אופן לא להתייאש!

בסופו של דבר נתגבר, ונמשיך להתקדם לקראת מימושה המלאה של תפילת ראש השנה, והיה ד' למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה ד' אחד ושמו אחד.

צריך לדעת עוד דבר חשוב. יחד עם אמונתנו, צריך לפעול עם א-ל, במה שאנחנו יכולים כמובן, לא להיות פסיביים. **תיקון העולם כולו מתחיל בתיקון העולם של כל אחד ואחד!** כל אדם הוא עולם קטן, כל אדם הוא עולם מלא, והוא מפתח לתיקון העולם כולו. גילוי מלכות ד' בעולם כולו מתחיל בגילוי מלכות ד' אצל כל אחד מאיתנו, מתוך קבלת עול מלכות שמים על ידינו, שמתגלה בעול מצוות.

היסוד וההתקדמות לקראת 'ויאמר כל אשר נשמה באפו, ד' אלוקי ישראל מלך, ומלכותו בכל משלה', מתחיל באמירה של כל אחד ואחד מאיתנו. מתוך כך, אנו בטוחים שנגיע למציאות השלמה של 'יתגדל ויתקדש שמייה רבה', ואנחנו וודאי משתוקקים שזה יהיה במהרה בימינו, אמן!

בימי ראש השנה, יום הדין, ימים נוראי הוד, עומדת לה כנסת ישראל, לבושה קיטל לבן של טוהר, ועטופה בטלית מצויצת של אור, ומתפללת לבורא עולם.

מה מתפללת כנסת ישראל ביום הדין, כאשר ספרי חיים ומתים פתוחים? מה מטריד אותה בשעה זו כאשר החיים וכל צרכיהם תלויים על כף המאזניים? על מה היא דואגת, בשעה שכל בני בשר עוברים לפני הדיין העליון כבני מרון? למה היא שואפת בשעות אלו?

יתגדל ויתקדש שמייה רבה!

רוב רובה של תפילת ראש השנה עוסקה בגילוי וקידוש שמו של ד' יתברך בעולם: 'ובכן, תן פחדך ה' א-לוהינו על כל מעשיך... ויעשו כולם אגודה אחת לעשות רצונך בלבב שלם... וכל הרשעה כולה כעשן תכלה... וידע כל פעול כי אתה פעלתו, ויבין כל יצור כי אתה יצרתו, ויאמר כל אשר נשמה באפו - ד' אלוקי ישראל מלך ומלכותו בכל משלה'.

זהו הדבר המרכזי עליו מתפללת

כנסת ישראל בראש השנה: **שהאנושות כולה תכיר את האמת, שאור ד' יאיר בכל העולם כולו, ומלכות ד' תתגלה במלוא תפארתה בבריאה כולה.** כאשר ספרי חיים ומתים פתוחים, מתפללת כנסת ישראל על המשמעות האמיתית של החיים - גילוי האמת האלוקית בעולם. זהו הייעוד שלנו. לשם כך אנחנו חיים וקיימים. ולהבנה אמיתית זו אנחנו מתרוממים בתפילות ראש השנה.

נקודה זו בולטת כבר ממש בראשית התפילה, שהרי ידוע ששלוש הברכות הראשונות של תפילת שמונה-עשרה הינן ברכות של שבח ואיננו מבקשים בהן דבר, ואילו בראש השנה ובעשרת ימי תשובה, כבר

בברכה הראשונה אנו מבקשים: רבונו של עולם, 'זכרנו לחיים...'. כיצד הדבר ייתכן? התשובה לכך מופיעה בהמשכה של הבקשה: 'זכרנו לחיים, מלך חפץ בחיים, וכתבנו

סרקו את הקוד לצפייה
 בדברי הרב דרוקמן
 זצ"ל

פניני חיים

תורתו של הרב דרוקמן זצ"ל סביב שולחן השבת

איך להסתכל על מצב הנוער בימינו

האם צריכים להיות מיואשים או אופטימיים מהמצב של הנוער בימינו? הרי ישנן בעיות רבות כל כך, וגם אחוז הנשירה מהדרך אינו מבוטל. אנו משתדלים כל כך לחנך את הדור הצעיר, ועדיין המצב נראה עגום, האם המצב הזה אינו מייאש?

אנחנו חיים את ההבטחה הזו בפועל, אנחנו רואים איך היא מתקיימת ובגדול!

בוודאי ישנן בעיות, ישנם קשיים, ולא נתעלם מהאתגרים שעוד נכוננו לנו. אבל מה נעשה? נסגור את עצמנו בכלוב? אנחנו חיים בעולם, אנחנו נפגשים עם כל האתגרים, ומשתדלים לעמוד בהם. **הכול קשור לחינוך. צריך לחנך ולחנך ולחנך!**

איך מחנכים את הדור הצעיר להתחבר לתורה? אין מילת קסם איך לחבר, אבל צריך לעשות הכול כדי לחבר ולהתחבר.

אזכיר את מה שאמר הרב משה צבי נריה זצ"ל. חז"ל אומרים שכאשר בא קין להרוג את הבל, הוא לא ידע מאיפה הנשמה יוצאת, ולכן דקר את גופו במקומות רבים. אמר על כך הרב נריה: אנחנו, דור ההורים והמחנכים, צריכים לחפש מאיפה הנשמה נכנסת, ולהכניס לילדים שלנו נשמה! אנחנו צריכים להשתדל למצוא בכל דרך איך להכניס את הנשמה לדור הצעיר, את הקודש, את הדגש, את הנשמה הפנימית של האדם - כי היא החיות האמיתית!

זה אומר לעורר את הבן או הבת עד כמה שהוא יכול. ובוודאי להיות להם לדוגמה אישית. הדוגמה האישית משפיעה על נפש הילד. מובן שיש לדאוג גם לחינוך טוב לבן ולבת.

צריך להשתדל בכול מאודנו לחנך, ונכון, שום דבר לא ברור. כבר ראינו בנים ובנות מבטים נפלאים שעזבו את דרך ההורים, וראינו אחרים שדבקו בדרך. אנחנו צריכים להשתדל לחנך, לחבר ולהאזיב את התורה על ילדינו.

מלבד האחריות המוטלת על ההורים והמחנכים, יש לפנות גם אל הדור הצעיר עצמו. **אני רוצה להגיד לבנים ולבנות שלנו - אתם נפלאים!** אתם העתיד של עם ישראל ומדינת ישראל!

תביטו פנימה, חפשו את עצמכם, תהיו - אתם! אל תפזלו החוצה לחפש משהו שנמצא כביכול בעולם הגדול. יש משהו עמוק וייחודי בתוכם. אתם יהודים! אתם צריכים למצוא את היהודי שבכם, ואותו לפתח, ואותו לגדל - כי זו המהות שלהם, וזה מי שאתם באמת!

מייאש? ממה צריך להיות מיואש? יש כל הזמן רק התקדמות וצמיחה, אז למה להתייאש? אני זוכר את המציאות שהייתה כאן רק לפני כמה עשורים, אין להשוות אותה להיום בשום צורה! זהו הבדל של שמיים וארץ!

אנשים שנולדו במדינת ישראל רואים בה דבר טבעי, כאילו הייתה כאן מאז ומעולם, ולכן הם חושבים שמה שיש כאן הוא מובן מאליו. בעקבות כך עולים כל מיני ביקורות וחוסר שביעות רצון. אבל מי שזוכר מה שהיה כאן רק לפני כמה עשורים - רואה איזו התקדמות עצומה עברנו, איזו בניה והתפתחות שאין לתאר, ממש "היינו כחולמים"!

באופן טבעי אנשים מתמקדים יותר בחסרונות ובקשיים, ולא שמים לב למה שקורה כאן, איזה מהפך אדיר בתולדות עם ישראל מתחולל ממש

לנגד העיניים שלנו - אשרינו שזכינו להיות חלק ממנו!

בשנותיה הראשונות של המדינה לא היה כלום, ואינני מגזים. אני זוכר נערים שסיימו כיתה ח' בבית הספר הדתי והורידו את כובעי הברט שלהם עם סיום הלימודים. ברטים - ולא כיפה - כי מי בכלל חלם אז על כיפה! מי חלם על מציאות שילכו המוני בני אדם ברחובות הארץ, וכיפות על ראשם! זה הרי לא ייאמן! איך אפשר להיות עיוורים למהפך האדיר המתחולל לנגד עינינו?

אנחנו רואים עולם תורה ציוני-דתי שלא היה כמותו. זכינו לציבור גדול ומפואר, יש מוסדות, יש תורה גדולה, יש תנועות נוער, יש חסד, יש התנדבות ותרומה לעם!

לכן אני מאמין שמי שמסתכל על ההתקדמות בעולם החינוך הדתי אינו יכול שלא להיות אופטימי.

ישיבה תיכונית? לא היה דבר כזה באותן שנים. "מדרשיית נעם", הישיבה התיכונית הראשונה, קמה בפרדס חנה. מאז הוקמו עוד ועוד ישיבות ואולפנות כמעט בכל יישוב ובכל עיר. היום בכל הארץ קיימות ישיבות תיכוניות. זה כבר אלמנטרי, זה ברור ומובן מאליו בכל מקום.

אני רואה במציאות החיים כיום את מימוש ההבטחה שהבטיח הקדוש ברוך הוא לעם ישראל: **"כי לא תשכח מפִּי זַרְעוֹ" (דברים לא, כא), התורה לא תישכח! ברוך ה'**

פניני חיים

תורתו של הרב דרוקמן זצ"ל סביב שולחן השבת

דבר תורה להקרא לילדים ליום ראשון של ראש השנה

בשביל זה לבטל את התקיעות?

הרב הדגיש בנוסף לכך, שדוקא ראש-השנה שחל בשבת מפגיש אותנו עם מהות היום עצמו, יחודו של ראש השנה. בשנה רגילה עלולים לחשב שיש כח לשופר בפני עצמו, ובאה השבת ומבררת לנו שכל הסבה שתוקעים בשופר זה רק בגלל שהבורא צוה אותנו לתקוע, והשנה אותו בורא צוה אותנו להקשיב למצות חכמים שהורו להמנע מהתקיעה.

מי שצוה 'יום תרועה' הוא גם צוה 'ועשית על פי הדבר אשר יגידו לך'. כך שאין הבדל, גם כאשר לא תוקעים – מתברר שאנו עושים רק את צווי הבורא. וכאשר נתקע לאחר מכן – נזכר גם כן שאנו תוקעים רק בגלל שצוה הבורא צוה.

שנזכר בכל השנה כלה להיות צמודים לצווי הבורא וגזרות חכמים, ובזכות זה יגזר עלינו ה' גזרות טובות.

השנה ראש השנה חל בשבת, ומדין תורה היה צריך לתקע בשופר גם בשבת. אך חכמים אסרו לתקע, שמא יהיה יהודי שבשביל מצות תקיעת שופר יטלטל את השופר במקום שאסור לטלטלו בשבת.

הדברים תמוהים מאד. המהות של ראש השנה זה 'יום תרועה' יהיה לכם'. כך התורה מכנה יום זה, ובשביל מה מבטלים את המצוה המרכזית של היום החשוב בשנה – בגלל שאולי יהיה איזה יהודי שיטעה ויטלטל אותו? בגלל זה כל עם ישראל במשך כל הדורות צריך לפספס את המצוה החשובה של שמיעת קול שופר בראש השנה שחל בשבת? הרב דרוקמן הסביר שהתמיהה הגדולה הזו, רק מחדדת לנו איזה ערך גדול יש לשבת קדש. שכדי למנע מיהודי אחד לחלל שבת – עם ישראל כלו מבטל מצוה מהתורה!

חידון א-ב לראש השנה

- א
- ב
- ג
- ד
- ה
- ו
- ז
- ח
- ט
- י
- כ
- ל
- מ
- נ

השכים בבקר לעשות רצון קונו.

שם נשבעו אברהם ואבימלך, ומחמת השבועה נקרא כך המקום.

"והיה ביום ההוא יתקע בשופר _____, ובאו האבדים בארץ אשור..."

בו נטבל את התפוח ונתפלל לשנה מתוקה.

ילדה לאברהם את בנו הראשון, אך לאחר מכן גרשה.

"הנה האש והעצים _____ השה לעולה".

ברכה בתפלת מוסף שבה מובאים פסוקים על כך שהקדוש ברוך הוא זוכר את בריותיו.

להתפלל לה' בשילה כדי לבקש, ולאחר מכן באה להודות.

אנו מברכים אחד את השני בברכת שנה _____.

בזכות עקדתו מבקשים אנו את רחמי של ה'.

כמספרם יהיו צאצאיו של יצחק _____.

"ברוך אתה... אשר קדשנו במצותיו וצונו _____ קול שופר".

הברכה הראשונה מבין שלשת הברכות האמצעיות של תפלת מוסף.

נוהגים להדליקם בערב ראש השנה ובערב יום הכפורים.

ס בו נאחז האיל לאחר העקדה.

ע כהן שברך את חנה בפרי בטן.

פ צרה שהכעיסה את חנה, דבר שגרם לחנה

להתפלל מכל הלב.

צ אחד מהדברים שמעבירים את רע הגזרה.

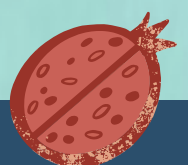
ק נאחזו בסבך, ומהן נעשה את השופר.

ר ממאנת להנחם על בניה, ויש לפעלתה שחר.

ש אחד מקולות השופר.

ת כשנאכל אותו נבקש שיתמו אויבנו ושונאנו וכל

מבקשי רעתנו. אמן.

שבת שלום!

לעילוי נשמת הרב חיים מאיר בן אברהם מרדכי

פניני חיים

תורתו של הרב דרוקמן זצ"ל סביב שולחן השבת

דבר תורה להקרא להילדים ליום שני של ראש השנה

הקולות המיוחדים של השופר

זה מבטאים הקולות השבורים והמרסקים של התרועה של גניחות ויללות. הקול הרגיל שבסוף מבטא שהקולות השבורים באים לעורר את האדם לשוב לעצמו למהות האמתית והטהורה שלו, שהיתה קיימת בו כבר מתחלה לכל ארך הזמן.

זו משמעות הרצף תקיעה-תרועה-תקיעה, זהו התהליך שהאדם צריך לעבר. הוא טוב במהותו והוא רק צריך לחזור לשרש הטוב שלו.

הרב דרוקמן הרבה לצטט בהקשר זה את דברי הרב קוק (אורות התשובה, טו, י): "והתשובה הראשית, שהיא מאירה את המחשבים מיד, היא שישב האדם אל עצמו, אל שרש נשמתו, ומיד ישוב אל הא-להים, אל נשמת כל הנשמות, וילך ויצעד הלאה מעלה מעלה בקדשה ובטהרה."

הרב"ם כתב שתוקעים בשופר רק בגלל שהקדוש-ברוך-הוא צוה אותנו בכך, אך בנוסף לכך יש בתקיעה דבר שיוכל להשפיע עלינו. שכאשר שומעים את קול השופר זה מרעיד את הלב ויכול לעורר את האדם לחזור בתשובה. ספר החנוך הוסיף שבמיוחד מתאים לזה קול התרועה שבשופר, זה קול נשבר שמזכיר לנו לשבר את יצר הרע מעלינו.

חכמים למדו שלפני ואחרי התרועה, תוקעים בקול ישר ופשוט, תקיעה-תרועה-תקיעה. הרב דרוקמן הציע הסבר למבנה זה שבקולות השופר שמתחילים בקול רגיל, אחר-כך קול נשבר ושוב קול רגיל.

הקול הרגיל והישר בהתחלה מבטא את הנשמה שנתת בי טהורה היא. אדם בשרשו נברא עם מהות טובה.

הקול הנשבר אחר-כך מבטא שהאדם התרחק מהשרש הטוב שלו. עשה מעשים שלא מתאימים לטבע שלו, הדרדר וקלקל בהתנהגות שלו. את

תפזורת

רמון // שופר // תשרי //
 תשליך // ראש השנה //
 תפוח בדבש // שמחה
 ראש חודש // ברכות //
 ראש של דג // חג

ל	ב	ר	כ	ו	ת	ג	ת
ח	ר	א	ש	ח	ו	ד	ש
ג	י	ש	מ	א	ת	ל	ל
ה	מ	ה	ח	ו	ש	ש	י
ר	ו	ש	ה	מ	ר	ש	ך
פ	נ	נ	ח	ז	י	א	נ
ו	ח	ה	ה	ל	י	ר	נ
ש	ב	ד	ב	ח	ו	פ	ת